

УДК 372(417): 338.46+374.013+378,013

Бевз Галина Михайлівна,
доктор психологічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної та практичної психології
Інституту менеджменту та психології
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»;

Вірковський Валентин Петрович,
директор Володимир-Волинської спеціалізованої
школи-інтернату I–III ступенів «Центр освіти
та соціально-педагогічної підтримки»;

Корець Ангеліна Йосипівна,
головний спеціаліст відділу дошкільної,
загальної середньої і вищої освіти, управління науки
та молоді Волинської обласної державної адміністрації

МОДЕЛІ АНАЛІЗУ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ДЛЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Анотація. У статті розглядаються підходи до аналізу надання освітніх послуг дітям на запит громади. Доводиться необхідність переходу від лінійних змін в освіті, які насичують ринок інноваційними формами та ініціюють відмову від старих, до системних, що наближатиме освітні послуги до її користувачів. Розроблені моделі оцінювання ринку надання освітніх послуг згідно з нормативним підходом та узгодженістю освітніх послуг і послуг підтримки розкривають підвалини її формування та можуть бути використані при її системній перебудові в умовах децентралізації управління.

Ключові слова: модель, освітні послуги, послуги підтримки, громада, децентралізація управління освітою, нормативний підхід.

Бевз Галина Михайловна,
Вирковский Валентин Петрович,
Корец Ангелина Иосифовна

МОДЕЛИ АНАЛИЗА ПРЕДОСТАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ ДЛЯ ДЕТЕЙ В УСЛОВИЯХ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ

Анотація. В статье рассматриваются подходы к анализу предоставления образовательных услуг детям на запрос общества. Доказывается необходимость перехода от линейных изменений в образовании, которые насыщают рынок инновационными формами и инициируют отказ от старых, к системным, которые будут приближать образовательные услуги к её пользователям. Разработанные модели оценки рынка предоставления образовательных услуг в соответствии с нормативным подходом и согласованности образовательных и поддерживающих услуг раскрывают основы их формирования и могут быть использованы при ее системной рестройке в условиях децентрализации управления.

Ключевые слова: модель, образовательные услуги, поддерживающие услуги, общество, децентрализация управления образованием, нормативный подход.

**Bevz Galina Mykhaylivna,
Vyrkovskyy Valentin Petrovich,
Korec Anhelyna Yosyfovna**

MODEL ANALYSIS PROVIDING EDUCATIONAL SERVICES FOR CHILDREN UNDER DECENTRALIZATION

Abstract. *In the article the approaches to the subject of analysis of educational services for children at the request of the community. The necessity of the transition from linear change in education, which saturate the market with innovative forms and initiate rejection of old, to the system that will be closer educational services to its users. The models market evaluation of educational services under regulatory approach and consistency of educational and supportive services reveal the foundations of its formation and can be used in its system restructuring in terms of decentralization.*

Key words: *model, educational services, supporting services, community, decentralization of education management, regulatory approach.*

Постановка проблеми

Розбудова української державності, надмірний тиск трансформаційних процесів у суспільстві створює запити на предмет перегляду підходів надання освітніх послуг населенню: їх форм, напрямів та методів. Накопичений за часів незалежності української держави досвід лінійних перемінних ставить питання щодо їх осмислення та підготовки системних змін, де адміністративний потенціал держави слугуватиме запитам громадськості, створюючи можливості користувачам у задоволенні їхніх освітніх потреб у найбільш адекватний для них спосіб. Натомість існуюча практика відмови від старих форм та ініціації нових не може задовольнити сучасні вимоги суспільства. Це особливо стосується освіти дітей, які зазнали негативних впливів внаслідок осиротіння, втрат, насильства чи фізичних обмежень і потребують особливої уваги фахівців: педагогів, психологів, дефектологів, лікарів та корекційних педагогів. Саме на вирішення цих питань була спрямована постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2007 р. № 1242 щодо затвердження програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування¹². В межах цієї програми у Володимир-Волинській спеціалізованій школі-інтернат І–ІІІ ступенів «Центр освіти та соціально-педагогічної підтримки» в 2009 році розпочалася дослідницько-експериментальна робота з питань соціалізації особистості, де освіта виконує інтегративну функцію.

Актуальність цієї статті і обумовлена саме назрілою потребою систематизації знань та бачень розбудови освітньої ланки в суспільному розвитку та пошуку підходів підтримки освітніх потреб дітей, які внаслідок впливу складних соціальних ситуацій можуть бути обмеженими в доступі до освітніх послуг.

¹² Постанова від 17 жовтня 2007 р. № 1242 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Аналіз останніх досліджень в сфері надання освітніх послуг дітям та розвитку соціального інституту освіти загалом вказав на такі напрями їх розвитку, як: державно-громадське управління (В. Грабовський², Л. Юрчук), маркетинг соціальних послуг як філософія ринкової економіки (В. Воронкова¹⁰, Ф. Котлер, М. Матвійв, Б. Гершунський, І. Коленюк) та концепція конкурентоздатності як наближення освітніх послуг до потреб працедавців (Л. Карамушка, Г. Черніченко, Л. Шаульська); концепція дистанційної освіти (В. Олійник, О. Пехота), адаптивного управління та розбудови регіональної системи освіти (Л. Ващенко, Л. Даниленко, Г. Дмитренко, Г. Єльнікова³, І. Лопушинський, С. Ніколаєнко, І. Осадчий, Р. Пастушенко, В. Паламарчук⁹); концепція інтегрованого навчання як «навчання для всіх» (J. Andrews, T. Jonson, D. Lupart, Т. Лещинська, М. Малафеев, К. Raiswaik, С. Salisbury, Л. Шипіцина та ін.) й інклюзивної освіти (Ш. Діксон, А. Конопльова, Т. Лещинська⁸); концепція громадсько-активної школи та задоволення потреб в громаді а також трактування школи як освітнього та культурного осередку громади (Д. Даниленко, Г. Єльнікова, Н. Клокар, Т. Сорочан, Н. Софій, М. Ворон¹¹); підходи до розуміння освіти як послуги (В. Островецький, Ю. Гавва, С. Семенюк). Отже, спираючись на вищеназвані напрацювання, метою цієї статті стало вивчення напрямів послуг, які надають загальноосвітні заклади для дітей та визначення їх місця в процесі вирішення освітніх запитів громади та окремих користувачів. *Методами роботи* були обрані: аналіз теоретичних джерел та нормативних документів, фокус-групи, концептуальне узагальнення та моделювання. Було проведено п'ять фокус-груп, учасниками яких стали працівники системи загальної середньої освіти різних структурних підрозділів: вчителі, методисти, управлінці (всього 25 осіб).

Виклад основного матеріалу

Освіта як соціальний інституту базується на глобальних цінностях людського буття в питаннях створення, розвитку та опанування системи знань, які є надбанням суспільства, спрямовуючи їх наступним поколінням як цінності. Отже система освіти є досить консервативним соціальним інститутом, що одночасно є як його силою, так і слабкістю. Здатність накопичувати великі масиви знань вимагає адекватних механізмів їх утримування та трансляції, що потребує узгодженості із змінними умовами функціонування суспільства, а також з діючим суспільно-політичним устроєм кожної окремої країни. Таким чином, на терені надання освітніх послуг постає два суб'єкти держава, як носій системи нормування та узаконення роботи

² Грабовський В. А. Державно-громадське управління загальною середньою освітою в Україні: стан та перспективи / В. А. Грабовський // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. ; редкол.: С. М. Серьогін (голов. ред.) [та ін.]. — Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2005. — Вип. 1(19). — С. 102–111.

¹⁰ Маркетинг соціальних послуг: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / за ред. В. Г. Воронкової. — К. : Професіонал, 2008. — 576 с.

³ Децентралізація та регіоналізація освіти: проект // Трансформація Української освіти в контексті Європейської інтеграції [електронний ресурс]. — Режим доступу : http://v.icps/kyiv.ua/files/articles/34/89/transformation_ukr

⁹ Мазак А. В. Управління освітньою галуззю в умовах становлення громадянського суспільства в Україні: регіональний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / А. В. Мазак ; НАДУ при Президентіві України. — К., 2005. — 20 с.

⁸ Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навч.-метод. посіб. / кол. авт. : А. А. Колупаєва, Н. З. Софій, Ю. М. Найда [та ін.] ; за заг. ред. Л. І. Даниленко. — К., 2007. — 128 с.

¹¹ Організація та розбудова громадсько активної школи як осередку громади: навч.-метод. посіб. / Г. Єльнікова, Л. Даниленко, Н. Клокар [та ін.] ; за заг. ред. Г. Єльнікової. — К. : СПД-ФО Парашин К. С. — 2007. — 172 с.

освітніх інституцій, і населення, як користувачі їх послуг. Наразі позиції цих двох суб'єктів системи освітніх послуг не є урівноваженими і у своїй діяльності, як партнерів, потребують додаткових заходів регулювання. Практика показує, що на місцях ці спроби мають адаптивний характер, орієнтуючись на вирішення поточних та нагальних проблем методом залучення додаткових норм регулювання. Однак, відзначити, що затримка переходу від лінійних до системних змін суттєво може обмежити шанси еволюційного розвитку освітньої сфери щодо наближення її послуг до запитів користувачів.

Нині розпочата в Україні освітня реформа вже охопила всі її ланки — від дошкільної до вищої а також ініціювала перегляд підходів на предмет рівної доступності освіти для дорослих та дітей. За роки існування української держави було прийнято ряд нормативних документів, спрямованих на розширення спектра та якості освітніх послуг в загальноосвітніх закладах, що урізноманітнює їх типи (ліцей, гімназія, НВК тощо⁶). Також було перевірено здатність системи освіти надавати рівний доступ до освітніх послуг дітям при певних соціальних обставинах, зокрема в ситуації їхньої хвороби, порушення розвитку, осиротіння чи втрати належної опіки з боку їхніх батьків а також в ситуаціях порушення закону і примусового обмеження волі тощо. Це ініціювало питання впровадження інклюзивної освіти та участі громади в управлінні діяльністю освітніми закладами⁸.

Натомість в освітніх закладах все ще використовується селективний підхід на основі поняття норми розвитку, стверджуючи певну систему закладів, вступ до яких регламентується застосуванням відбіркових тестів та екзаменів, а навчання супроводжується зовнішнім моніторингом і оцінюється за показниками успішності. Превалювання орієнтації освітніх послуг на норму розвитку зумовило тенденції «викидання» із шкіл тих дітей, які мають відхилення у своєму розвитку, зокрема фізичному, інтелектуальному. З іншого боку, система інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування теж може бути описана як така, що створювалася згідно з критеріями відбору по факту втрати дитиною опіки. Факт вилучення дитини з громади та розміщення її у освітньому закладі, хоча і є орієнтованим на комплексне надання послуг задля підтримки осиротілої дитини на час скрути, однак теж слугує ізоляції, посилюючи віддалені деструктивні наслідки соціального та індивідуального значення¹.

Вважаємо, що тривалий період існування в нашій країні таких сегрегаційних тенденцій, як виокремлення та ізоляція певної групи користувачів освітніх послуг, міг послугувати виявленому нами явищу інтенсифікації, що проявилось в надмірному підвищенні освітніх вимог для тих дітей, розвиток яких відповідає встановленій нормі і пониження для тих, розвиток яких не відповідає встановленим нормам вікового розвитку. Шерік Діксон⁴ в своїй статі надає детальний аналіз недоцільності такого

⁶ Закон України про загальну та середню освіту // Відомості Верховної Ради України. — № 28. — Ст. 230 [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>

⁸ Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навч.-метод. посіб. / кол. авт.: А. А. Колупаєва, Н. З. Софій, Ю. М. Найда [та ін.] ; за заг. ред. Л. І. Даниленко. — К., 2007. — 128 с.

¹ Бевз Г. М. Прийомна сім'я: соціально-психологічні виміри: монографія / Г. М. Бевз. — К.: Вид. дім «Слово», 2010. — 352 с.

⁴ Діксон Ш. Інклюзія, а не сегрегація або інтеграція, — ось що потрібно учневі з особливими потребами / Ш. Діксон // Journal of Educational Thought (Журнал освітньої думки). — 2005, Vol. 39. — № 1. — 33–53 с.

поділу і тих аргументів, які продовжують стверджувати ізоляційні тенденції в освіті. Водночас це не доводить, що концепція нормування є недоцільною в організації освітнього простору. Більше того, вона має бути переглянута і її застосування має поширюватися не на форму, а на зміст самої освіти та систему вдосконалення кваліфікаційної підготовки фахівців; вона повинна надавати можливість здійснювати диференціацію та відповідним чином слугувати добору методів роботи з дітьми з різним рівнем розвитку; посилювати значущість професійної підготовки і стимулювати особистісне ставлення до дитини як користувача освітньої послуги; підвищувати значущість фахової праці вчителя як носія гуманістичних цінностей.

У межах нашого дослідження був проведений аналіз типів освітніх закладів щодо їх орієнтованості на надання освітніх послуг дітям стосовно норм їхнього розвитку, що засвідчив перенасичення ринку освітніми закладами, орієнтованими на норму розвитку (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл типових закладів освіти згідно з їх орієнтованістю щодо норми розвитку

<p>ДІТИ, ЯКІ ПОРУШИЛИ ЗАКОН (за рішенням суду)</p> <ul style="list-style-type: none"> • школа соціальної реабілітації • навчально-реабілітаційний центр 	<p>НОРМА РОЗВИТКУ (за індивідуальним зверненням)</p> <p>Н ДНЗ В ЗНЗ: К • спеціалізована школа I-III ступенів - Н • гімназія В • ліцей О • колегіум • школа I-III ступенів</p> <p>інші ЗНЗ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • позашкільний навчально-виховний заклад міжшкільний навчально-виробничий комбінат
<p>ВІДХИЛЕННЯ У РОЗВИТКУ СТАЛОГО ХАРАКТЕРУ (рекомендація ЛКК, ПМПК)</p> <ul style="list-style-type: none"> • спеціальна школа 	<p>ПРОБЛЕМИ ТИМЧАСОВОГО ПОРЯДКУ (за індивідуальним зверненням)</p> <ul style="list-style-type: none"> • санаторна школа (лікування соматичних проблем) • вечірня школа II-III ступенів (для тих, хто не здобув повну загальну середню освіту)

Примітка: Стрілка на схемі позначає напрям роботи для уможливлення навчання дітей за принципом інклюзії.

Спираючись на концепцію конкретної структури норми (В. Дубровський⁵), процес нормування в розбудові соціальних процесів варіюється, поділяючись на 4 сектори. В системі надання освітніх послуг можна виділити такі: перший вказує на відповідність нормам розвитку, другий — на тимчасові відхилення, що пов'язані із різними ситуаціями власного та сімейного стану; третій — на порушення у фізичному та інтелектуальному розвитку, що підтверджуються висновком психолого-медико-педагогічної консультації (ПМПК) та лікарсько-консультативної комісії (ЛКК);

⁵ Дубровський В. Очерки по общей теории деятельности / В. Дубровский. — М.: ННФ «Институт развития им. Г. П. Щедровицкого», 2011. — 576 с.

четвертий — на порушення закону і винесення судового рішення про позбавлення волі, що передбачає ізоляцію від суспільства і тим самим застосування особливих шляхів доступу неповнолітньої дитини до освітніх послуг.

Стрілка на моделі вказує на бажану тенденцію змін, задля інтеграції дитини в соціальний простір і зменшення ризиків соціальної ізоляції та вилучення із територіальної громади. Водночас схема показує, що кожний тип закладу переважно працює в межах своєї компетенції і не орієнтований на роботу з повернення дитини до умов, загальноприйнятих у суспільстві.

Заклади, які працюють на задоволення освітніх потреб дітей з нормативним розвитком, сприяють розвитку дитини в контексті власної територіальної та культурної ідентичності та в лоні сімейного добробуту. Водночас ті діти, які осиротіли, або мають ряд певних відхилень чи порушень закону як правило вилучаються із громади та звичного для них середовища, що в результаті має інтегруватися в образ батьківсько-материнської землі та батьківщини. Таким чином, для одних формується образ суспільства, в якому не існує дітей-сиріт та дітей з фізичними обмеженнями, а ті, які порушують певні норми життя, піддавались осуду та позбавлялися права жити в громаді. А для інших втрачається право на «батьківсько-материнську землю» з причини їх відторгнення громадою і переміщення в інші місця, навіть, хай кращі, однак чужі.

Застосування розробленої нами моделі для аналізу типів навчальних закладів щодо надання освітніх послуг також показало перенасичення ринку освітніх послуг саме в секторі «норма» і наявність проблем щодо їх отримання в трьох наступних секторах моделі. Ця картина може також вказувати на тенденції посилення типізації роботи педагога лише в межах вікової норми та сплюснення варіативної практики ведення ним практичних випадків, які б стверджували силу педагогічної роботи та особистісної взаємодії в системі «вчитель-дитина». Виявлені тенденції можуть також посилювати тенденції стандартизації роботи вчителя, пониження індивідуального підходу та посилення агресивності у трансляції знань під час навчального процесу. Сучасні дослідження доводять, що ізоляційні тенденції з причини відхилень у розвитку дітей створюють простір нетерпимості до іншого та понижують толерування самого життя^{7; 13}. Отже, прагнення створити для роботи вчителя відносно типове та передбачуване середовище (стабільні умови праці) ініціювало зворотну сторону цього процесу — тенденції уніфікації суб'єкта навчання та його опредмечування із втратою відчуття унікальності, своєрідності та неповторності. Вищеописані тенденції були також підтвержені учасниками фокус-груп а також нашою дослідницькою роботою.

Наша дослідницька робота показала, що кожна дитина у своєму соціальному становленні має право на підтримку в громаді та її ціннісне спрямування. Нами переконливо доведено, що отримання освітніх послуг має надаватися в умовах громади, родини і сім'ї без вилучення із неї дитини. Тож введення в навчальні заклади інклюзивної освіти як форми навчання дитини з особливими освітніми потребами має переорієнтовуватися на принцип інклюзії, згідно з яким кожна дитина має отримати

⁷ Змановская Е. Девиантология: психология отклоняющегося поведения: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Е. Змановская. — М. : Академия, 2003. — 288 с.

¹³ Прихожан А. Психология сиротства / А. Прихожан, Н. Толстых. — 2-е изд. — СПб. : Питер, 2007. — 400 с. — (Серия «Детскому психологу»).

доступ до освітніх послуг там, де вона народилася і де живе, а у випадку ширших освітніх потреб мати змогу отримати підтримку громади.

Вчитель має піднятися на належну висоту своєї професійної діяльності як фахівець у сфері освіти, здатний спілкуватися з дитиною і передавати їй, перш за все, цінності самого життя, а потім цінності знань як інструменту його розбудови. Інший напрям пріоритетів буде нівелювати традиційність життєдіяльності людини і ставити знання вище її самої та сімейної традиційності. Школа має стати носієм життєвих цінностей, де знання мають виконувати інструментальну функцію в напрямку набуття якісних характеристик.

Таким чином, вимоги до професійної компетентності педагога мають суттєво зрости, а вимоги щодо відбору дітей у заклади значно зменшитися, оскільки кожна дитина має право на навчання у той спосіб, який їй найбільше підходить. Однак навчання дітей різних категорій в одному загальноосвітньому закладі має підвищувати значущість людських стосунків і толерантність у їх побудові.

Наступний аналіз, який ми провели стосувався напряму послуг в освітніх закладах, що теж відображається у їх типології. Проведені нами фокус-групи показали, що освітня послуга в уяві фахівців ніби «зростається» із іншими супутніми послугами, як-от: харчування, чи медичне обслуговування. Аналіз нормативних документів засвідчив, що освітня послуга в умовах освітнього закладу може доповнюватися різними послугами, які спрямовані на збереження життя і здоров'я дитини, а саме: харчування, медичне, транспортне обслуговування, оздоровлення та реабілітація, проживання (повний та частковий пансіон). Наразі назва «інтернат» передбачає надання комплексних освітньо-розвивальних послуг, реалізація яких забезпечується засобом організації тривалого проживання дітей в освітньому закладі (заклади для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, інтернати спортивного, математичного та іншого профілів навчання). Проживання як послуга часткового чи повного пансіону може надаватися освітнім закладом лише за умов потреб дитини та її сім'ї в такій підтримці, а не з причини осиротіння. Доведено, що вилучення дитини із сім'ї не вирішує завдань її особистісного розвитку, а, навпаки, ускладнює процес формування її ідентичності, особистісного становлення та соціалізації. Розроблена нами модель може слугувати розумінню місця кожної із послуг в організації роботи закладу. З технічних причин ми її надаємо не в автентичному вигляді а як таблицю (див. табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл послуг підтримки згідно з типом освітнього закладу

Типові послуги	Тип закладу
освітня	всі типи ЗНЗ
харчування	всі типи ЗНЗ
медичне обслуговування	всі типи ЗНЗ
транспортне обслуговування	за потребою
проживання	школа-інтернат I–III ступенів; санаторна школа-інтернат; школа соціальної реабілітації; навчально-реабілітаційний центр;
лікування санаторне	санаторна школа-інтернат
реабілітація соціальна	школа соціальної реабілітації

Таким чином розроблені нами в процесі теоретико-практичного аналізу моделі надають змогу визначити місце кожного типу навчального закладу в системі надання освітніх послуг. Водночас практика показує, що робота навчальних закладів в їх класичному вигляді продовжує регламентуватися не освітніми потребами дітей та запитами громади, а наданими фінансовими ресурсами, жорсткою регламентацією напрямів роботи, штатних розписів, навчально-матеріальною базою та наявністю кваліфікованих фахівців. Не можна скидати з рахунку територіальну віддаленість. Окремою невирішеною проблемою є розрив у рівні освітніх послуг між містом і селом. Сільська дитина, яка має здібності до навчання, спорту, мистецтва, не завжди може зреалізувати себе у сільській загальноосвітній школі. Така ситуація вимагає перегляду принципів визначення освітніх послуг щодо потреб громади і впровадження диференційного підходу у плануванні послуг, які б підтримували психічне та фізичне здоров'я дитини і надавали їй можливість здобути належний та рівень освіти задля її соціалізації та інтеграції в суспільство.

Висновки

Реформування освітніх послуг, зокрема в питаннях їх надання дітям різних категорій населення потребують відходу від лінійних змін та запровадження системних. Розроблені моделі аналізу освітніх послуг можуть виступати інструментарієм оцінки готовності освіти до надання послуг згідно з потребами користувачів та громади. Стаття є лише частиною результатів проведеної роботи колективом Володимир-Волинської спеціалізованої школи-інтернату I–III ступенів «Центр освіти та соціально-педагогічної підтримки», що спрямовані на розроблення моделі надання освітніх послуг дітям згідно з їхніми потребами та на замовлення громади.

Предметом подальших досліджень продовжує залишатися нагальність аналізу системних підходів до розбудови освіти.

Список використаних джерел

1. Бевз Г. М. Прийомна сім'я: соціально-психологічні виміри: монографія / Г. М. Бевз. — К. : Вид. дім «Слово», 2010. — 352 с.
2. Грабовський В. А. Державно-громадське управління загальною середньою освітою в Україні: стан та перспективи / В. А. Грабовський // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. ; редкол.: С. М. Серьогін (голов. ред.) [та ін.]. — Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2005. — Вип. 1(19). — С. 102–111.
3. Децентралізація та регіоналізація освіти: проект // Трансформація Української освіти в контексті Європейської інтеграції [електронний ресурс]. — Режим доступу : http://v.icps/kiev.ua/files/artikles/34/89/transformation_ukr
4. Діксон Ш. Інклюзія, а не сегрегація або інтеграція, — ось що потрібно учневі з особливими потребами / Ш. Діксон // Journal of Educational Thought (Журнал освітньої думки). — 2005, Vol. 39. — № 1. — 33–53 с.
5. Дубровский В. Очерки по общей теории деятельности / В. Дубровский. — М. : ННФ «Институт развития им. Г. П. Щедровицкого», 2011. — 576 с.

6. Закон України про загальну та середню освіту // Відомості Верховної Ради України. — № 28. — Ст. 230 [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>

7. Змановская Е. Девиантология: психология отклоняющегося поведения: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Е. Змановская. — М. : Академия, 2003. — 288 с.

8. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навч.-метод. посіб. / кол. авт. : А. А. Колупаєва, Н. З. Софій, Ю. М. Найда [та ін.] ; за заг. ред. Л. І. Даниленко. — К., 2007. — 128 с.

9. Мазак А. В. Управління освітньою галуззю в умовах становлення громадянського суспільства в Україні: регіональний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 / А. В. Мазак ; НАДУ при Президентові України. — К., 2005. — 20 с.

10. Маркетинг соціальних послуг : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / за ред. В. Г. Воронкової. — К. : Професіонал, 2008. — 576 с.

11. Організація та розбудова громадсько активної школи як осередку громади: навч.-метод. посіб. / Г. Єльнікова, Л. Даниленко, Н. Клокар [та ін.] ; за заг. ред. Г. Єльнікової. — К. : СПД-ФО Парашин К. С. — 2007. — 172 с.

12. Постанова від 17 жовтня 2007 р. № 1242 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>

13. Прихожан А. Психология сиротства / А. Прихожан, Н. Толстых. — 2-е изд. — СПб. : Питер, 2007. — 400 с. — (Серия «Детскому психологу»).

**Bevz Galina Mykhaylivna,
Vyrkovskyy Valentin Petrovich,
Korec Anhelina Yosyfovna**

MODEL ANALYSIS PROVIDING EDUCATIONAL SERVICES FOR CHILDREN UNDER DECENTRALIZATION

The article deals with the approaches to the subject of the analysis of educational services for children at the request of the community. In accordance with the results of the pilot area in Volodymyr-Volynskiy specialized boarding-school of the I-III stages «Center of education and social-educational support» the achievements of the teaching staff in the reforming of the institution towards the implementation of the functions of the educational services to be given at the request of the community, are revealed in this article. We prove that the existing linear changes serve as market saturation and initiate innovative forms of rejection of the old. The process of decentralization of education put the need to shift from linear to changes in the education system. This will zoom educational services to its users.

The elaborated models of market evaluation dealing with giving of educational services according to regulatory approach and conformity of educational and supportative services reveal the foundations of its formation and can be used in system restructuring in terms of management decentralization.

The analysis of the developed models application showed the glut of educational services primarily for one category of children — for children with normal development. It is proved that the introduction of the inclusion principle in the provision of the educational services requires reducing stiffness regulation of schools and increasing flexibility in the management under conditions of decentralization